

Bruksela, dnia 3 września 2012 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 61/2012

Sprawozdanie z inicjatyw i opinii Komisji Europejskiej w sierpniu 2012 r.

(wybrane)

1. **HANDEL MIĘDZYNARODOWY** - UE z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie Rosji do WTO po 18 latach negocjacji
2. **AGENDA CYFROWA** – Komisja wzywa polskiego regulatora rynku telekomunikacyjnego do poprawy dostępu do sieci światłowodowej
3. **GOSPODARKA MORSKA I RYBOŁÓWSTWO** - Mapowanie dna morskiego: nowe możliwości w zakresie niebieskiego rozwoju i miejsc pracy na morzach i oceanach
4. **PRAWA OBYWATELI I PRZYSZŁOŚĆ EUROPY** - Debata na temat przyszłości Europy: Komisja udziela obywatelom głosu w konsultacjach online
5. **ŚRODOWISKO** - Nowe przepisy w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pomogą oszczędzać zasoby
6. **ŚRODOWISKO** - Lepsze informowanie społeczeństwa o ryzyku poważnych awarii
7. **ŚRODOWISKO** - Nowa klasyfikacja medalowa w konkurencji gospodarowania odpadami
8. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI** - Komisja z zadowoleniem przyjmuje plany poprawienia sytuacji obywateli, którzy nabyli nieruchomości na wybrzeżu Hiszpanii
9. **SPRAWY INSTYTUCJONALNE** - Liczba wniosków o udostępnienie dokumentów Komisji wzrasta dziesiąty rok z rzędu
10. **RYBOŁÓWSTWO** - Komisja określa odliczenia od kwot połowowych na 2012 r.

1. HANDEL MIĘDZYNARODOWY - UE z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie Rosji do WTO po 18 latach negocjacji

Po 18 latach negocjacji Rosja przystąpiła do Światowej Organizacji Handlu (WTO) jako jej 156. członek. To przystąpienie jest szczególnie ważne dla UE, ponieważ jest ona największym partnerem handlowym Rosji, a Rosja jest trzecim co do wielkości partnerem handlowym UE. Po raz pierwszy handel pomiędzy tymi dwoma podmiotami będzie regulowany przez wielostronne normy i zobowiązania.

„Dzisiejsze przystąpienie do WTO stanowi dla Rosji ważny krok w kierunku dalszej integracji ze światową gospodarką” – powiedział komisarz UE ds. handlu **Karel de Gucht**. „Ułatwi ono prowadzenie inwestycji i handlu, przyspieszy modernizację rosyjskiej gospodarki i zapewni wiele szans na rynku zarówno dla przedsiębiorstw rosyjskich, jak i europejskich. Ufam, że Rosja będzie przestrzegać międzynarodowych przepisów i norm handlowych, tak jak się do tego zobowiązała”.

Przystąpienie do WTO będzie miało pozytywny wpływ na warunki wymiany handlowej i inwestycji między Rosją a Unią Europejską. Z uwagi na położenie geograficzne Rosji i znaczenie jej rynku pod względem wielkości i rozwoju, jest ona bardzo ważnym partnerem handlowym dla UE. W wyniku przystąpienia do WTO Rosja między innymi obniży cła przywozowe, ograniczy cła wywozowe, zapewni lepszy dostęp do rynku usługodawcom z UE i usprawni zasady i procedury w wielu dziedzinach wpływających na dwustronne stosunki gospodarcze. Szczególnie istotne będą przepisy dotyczące procedur celnych, działań w dziedzinie zdrowia i użycia środków sanitarnych, norm technicznych oraz ochrony własności intelektualnej.

Rosja będzie podlegała przepisom WTO we wszystkich tych dziedzinach, w tym mechanizmom kontroli i egzekwowania. UE wraz ze swoimi międzynarodowymi partnerami utrzymuje bieżący kontakt z Rosją, aby zapewnić przestrzeganie przez nią zobowiązań w ramach WTO. W ostatnim czasie wprowadzono lub proponowano wprowadzenie aktów prawnych, które wydają się być sprzeczne ze zobowiązaniami Rosji i mogłyby przeszkodzić innym członkom WTO w osiągnięciu wszystkich korzyści oczekiwanych w związku z przystąpieniem Rosji do WTO; UE jest szczególnie zaniepokojona propozycją nowego prawa dotyczącego opłaty recyklingowej za samochody, które może być dyskryminujące w stosunku do pojazdów przywożonych, i ma nadzieję, że ten akt prawny nie zostanie przyjęty.

- **Kontekst**

Rosja jest trzecim co do wielkości partnerem handlowym UE, a UE jest największym partnerem handlowym Rosji.

- Wartość wywozu z UE do Rosji w roku 2011: 108,4 mld EUR
- Wartość przywozu z Rosji do UE w roku 2011: 199,5 mld EUR
- Łączna wartość handlu towarami w roku 2011: 308 mld EUR

Najważniejszymi towarami wywożonymi z EU do Rosji są samochody (7 mld EUR), leki (6 mld EUR), części samochodowe (3,5 mld EUR), telefony i części do nich (2,5 mld EUR) oraz traktory (1 mld EUR). Przywóz z Rosji do UE obejmuje przede wszystkim surowce. Najważniejszymi towarami przywozowymi są ropa naftowa i produkty ropopochodne (130 mld EUR) oraz gaz (24 mld EUR). Rosja zobowiązała się do ograniczenia ceł wywozowych dla tych produktów, jak również dla innych ważnych surowców.

Zmiany związane z przystąpieniem Rosji do WTO będą przede wszystkim dotyczyły ułatwienia dostępu do rynku dla towarów i usług. Cła przywozowe na towary zostaną obniżone z obecnego średniego poziomu 10% do średniego poziomu 7,8%. W niektórych ważnych sektorach, takich jak sektor motoryzacyjny, obniżki ceł przywozowych są jeszcze bardziej znaczące (obniżka z obecnych 30% do 25% po przystąpieniu i do 15% po upływie 7 lat). Szacuje się, że łączna redukcja ceł przywozowych przyniesie unijnym eksporterom oszczędności sięgające 2,5 mld EUR rocznie. Ponadto redukcja ceł ma dodatkowo pobudzić wywóz z EU do Rosji towarów o szacunkowej wartości 3,9 mld EUR rocznie.

W sektorze telekomunikacyjnym Rosja w ciągu 4 lat wycofa obecne ograniczenie udziału kapitału zagranicznego (49%). Oprócz tego przystąpienie Rosji do WTO wiąże się z wprowadzeniem szeregu regulacji prawnych, w tym norm sanitarnych i fitosanitarnych, ceł oraz praw wartości intelektualnej.

UE jest największym zagranicznym inwestorem w Rosji; wartość jej inwestycji wyniosła w roku 2010 około 120 mld EUR. Wartość inwestycji Rosji w UE sięgała w roku 2010 42 mld EUR.

- **Dodatkowe informacje**

Stosunki handlowe między UE a Rosją:

<http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/bilateral-relations/countries/russia/>

2. AGENDA CYFROWA – Komisja wzywa polskiego regulatora rynku telekomunikacyjnego do poprawy dostępu do sieci światłowodowej

Komisja Europejska wezwała Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE) do zmiany lub wycofania projektu decyzji, która ogranicza dostęp operatorów alternatywnych do sieci światłowodowej Telekomunikacji Polskiej (TP). Zdaniem Komisji decyzja UKE może mieć

negatywny wpływ na konkurencję i na dalszą rozbudowę sieci światłowodowych, a tym samym może ograniczyć ofertę dostępną dla klientów indywidualnych i biznesowych. Komisja już po raz drugi wydaje zalecenie na podstawie art. 7a ramowej dyrektywy telekomunikacyjnej.

Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej **Neelie Kroes** powiedziała: „organy regulacyjne w całej Europie, również w Polsce, muszą znaleźć właściwą równowagę między zachętami do inwestycji w szybki internet a ochroną konkurencji. UKE powinien zapewnić równy dostęp do sieci TP wszystkim operatorom, co jest warunkiem wstępnym elastyczności ustalania cen i utrzymania konkurencji w obecnych i nowych sieciach”.

Projekt UKE dotyczy hurtowego dostępu szerokopasmowego – korzystając z niego, operatorzy mogą świadczyć usługi internetowe swoim klientom. Hurtowy dostęp szerokopasmowy jest przydzielany na wyższym poziomie sieci niż „dostęp do infrastruktury sieciowej” (nazywany również „uwolnieniem dostępu do pętli”) i pozwala operatorom alternatywnym na dostęp do większej części sieci operatora zasiedziałego.

Zgodnie z propozycją UKE ceny płacone przez operatorów za hurtowy dostęp szerokopasmowy do sieci TP „światłowod do domu” (ang. *FTTH = fibre-to-the-home*) miałyby nie być regulowane, co oznacza, że TP mogłaby dowolnie ustalać ceny dostępu. Zdaniem UKE możliwość swobodnego kształtowania cen byłaby zachętą dla TP do dalszego rozwoju tego rodzaju sieci. Jednakże zgodnie z zaleceniem Komisji w sprawie sieci dostępu nowej generacji, regulator rynku telekomunikacyjnego jest zobowiązany do stosowania zasady orientacji kosztowej w ustalaniu cen, chyba że równoważny dostęp dla operatorów alternatywnych jest zapewniony przez rozdział funkcjonalny w obrębie operatora zasiedziałego (brak powiązań operacyjnych między jednostkami organizacyjnymi) lub inne ścisłe zasady zapewniające niedyskryminację na rynku. W związku z tym Komisja wezwała 27 sierpnia br. UKE do zapewnienia zależnego od kosztów dostępu do sieci FTTH lub do wprowadzenia rygorystycznych zasad niedyskryminacyjnego dostępu do sieci operatora zasiedziałego, które wraz ze znaczną presją konkurencyjną wynikającą z regulowanych taryf dostępu do technologii miedzianej oraz innych dobrze rozwiniętych infrastruktur alternatywnych, takich jak sieci kablowe lub LTE (Long Term Evolution – standard szybkiej bezprzewodowej transmisji danych), mogą być wystarczającym środkiem ochrony konkurencji, dzięki któremu UKE nie będzie musiał narzucać zasady orientacji kosztowej w dostępie do sieci FTTH.

Komisja podjęła decyzję po przeprowadzeniu trzymiesięcznego postępowania, w trakcie którego BEREC, Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej, wyraził poparcie dla stanowiska Komisji. Postępowanie rozpoczęło się w kwietniu, kiedy Komisja przekazała UKE swoje wątpliwości na piśmie.

- **Kontekst**

Przepisy UE w dziedzinie telekomunikacji nakładają na państwa członkowskie obowiązek promowania konkurencji oraz interesów konsumentów w UE, jak również rozwoju jednolitego rynku.

Artykuł 7 nowej telekomunikacyjnej dyrektywy ramowej zobowiązuje krajowe organy regulacyjne do zgłaszania Komisji, Organowi Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz regulatorom rynku w pozostałych państwach UE środków, które planują wprowadzić celem rozwiązania problemów na rynku. Unijne przepisy telekomunikacyjne dają też Komisji prawo przyjmowania dodatkowych środków harmonizacyjnych w postaci zaleceń lub (wiązących) decyzji, w przypadku utrzymywania się w UE przez dłuższy czas rozbieżności w zakresie rozwiązań regulacyjnych, w tym środków naprawczych, stosowanych przez krajowe organy regulacyjne.

W lipcu 2012 r. Neelie Kroes przedstawiła elementy planowanego pakietu środków, który będzie zawierał wytyczne dla regulacji dostępu szerokopasmowego na okres do 2020 r. Projekty wniosków zostaną oficjalnie przedłożone przed końcem 2012 r. i będą one dotyczyły niedyskryminacyjnych środków naprawczych, ustalania cen dostępu do sieci oraz warunków elastyczności ustalania cen w produktach hurtowego dostępu „nowej generacji”.

- **Dodatkowe materiały**

Pismo Komisji skierowane do UKE zostanie opublikowane pod adresem:

<https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp>

3. GOSPODARKA MORSKA I RYBOŁÓWSTWO - Mapowanie dna morskiego: nowe możliwości w zakresie niebieskiego rozwoju i miejsc pracy na morzach i oceanach

Oceany i morza otaczające Europę oferują nowe możliwości rozwoju i tworzenia miejsc pracy, umożliwiające realizację celów strategii „Europa 2020”. Aby jak najlepiej wykorzystać ten potencjał, musimy wiedzieć więcej na temat tego, co dzieje się pod powierzchnią mórz. Komisja Europejska proponuje utworzenie cyfrowej mapy dna morskiego wód europejskich do 2020 r. poprzez zebranie wszystkich istniejących danych w spójną bazę danych dostępną dla wszystkich. W przyjętej w dniu 29 sierpnia 2012 r. zielonej księdze „Wiedza o morzu” Komisja rozpoczyna konsultacje na temat sposobów realizacji tego celu. Stawia szereg pytań, np. jak obecne działania podejmowane w państwach członkowskich można włączyć we

wspólne inicjatywy UE, jak można opracować nowe, tańsze techniki obserwacji morskich, oraz jak można zapewnić wkład sektora prywatnego. Konsultacje będą otwarte do dnia 15 grudnia 2012 r.

Nowe bezwarstwowe wielorozdzielcze mapy cyfrowe dna morskiego wód europejskich powinny zostać sporządzone w maksymalnej możliwej do uzyskania rozdzielczości i uwzględniać topografię, geologię, siedliska i ekosystemy. Mapom tym powinien towarzyszyć dostęp do aktualnych wyników obserwacji i informacji na temat fizycznego, chemicznego i biologicznego stanu słupa wody, związanych z nimi danych skutkach działalności człowieka oraz prognoz oceanograficznych. Wszystkie te dane powinny być łatwo dostępne, interoperacyjne i wolne od ograniczeń w zakresie wykorzystywania. Ich podstawą powinien być trwały proces stopniowo podnoszący ich przydatność oraz wspomagający państwa członkowskie w pomnażaniu ich potencjału w zakresie programów obserwacji morskich, pobierania próbek i dokonywania pomiarów.

Maria Damanaki, komisarz ds. gospodarki morskiej i rybołówstwa, stwierdziła: „Gospodarka europejska może odnieść korzyści dzięki bardziej zorganizowanemu podejściu do wiedzy o morzu. Może to poprawić konkurencyjność tych, którzy pracują na naszych morzach i wybrzeżach, o 300 mln euro rocznie. Może też stworzyć nowe możliwości o wartości kolejnych 200 mln euro rocznie. Korzyści wynikające ze zmniejszenia niepewności są trudniejsze do obliczenia, lecz szacujemy, że jeśli bylibyśmy w stanie ograniczyć o 25 proc. rocznie niepewność dotyczącą przyszłego podniesienia się poziomu wód morskich, dla podmiotów odpowiedzialnych za ochronę wybrzeży europejskich oznaczałoby to oszczędności w wysokości kolejnych 100 mln euro rocznie. Pierwszy zestaw projektów pilotażowych pokazał, że inicjatywa ta jest możliwa do realizacji. Wyciągniemy wnioski z dotychczasowych doświadczeń”.

Oceany i morza otaczające Europę mogą przyczynić się do powstania atrakcyjnych, dobrze płatnych miejsc pracy spełniających oczekiwania młodych ludzi. Mogą stać się źródłem czystej energii, której potrzebujemy, jeśli chcemy uniknąć katastrofy klimatycznej. Mogą zaopatrywać nas w białko niezbędne do zdrowego odżywiania. Możemy dzięki nim pozyskać leki lub enzymy pochodzące z organizmów zamieszkujących w najbardziej skrajnych warunkach temperaturowych, świetlnych i barycznych. Umożliwiają również zaspokojenie rosnącego światowego głodu surowców dzięki górnictwu głębokomorskiemu.

Te nowe możliwości w zakresie niebieskiego rozwoju i miejsc pracy są wynikiem dwóch procesów. Po pierwsze: brak wolnych terenów i zasobów słodkiej wody zachęca do ponownego zwrócenia uwagi na zasoby znajdujące się w 71 proc. powierzchni naszej planety pokrytych wodami mórz i oceanów. Po drugie: szybkie postępy w zakresie obserwacji

podwodnych, zdalnego sterowania i technologii budowlanych, osiągane przede wszystkim w przemyśle petrochemicznym, mogą być wykorzystywane przez szereg innych nowopowstałych gałęzi przemysłu w szeregu zróżnicowanych warunków oceanograficznych i meteorologicznych.

Aby wykorzystać te możliwości, musimy ułatwiać potencjalne inwestycje. Musimy obniżyć koszty, ograniczyć zagrożenia oraz stymulować innowacje. I musimy zadbać o to, aby wzrost w sektorze błękitnej gospodarki był zrównoważony. Zasoby są znaczne, ale nie niewyczerpane. Musimy zatem wiedzieć, jaki jest obecny stan mórz i jak może zmienić się on w przyszłości. Musimy zrozumieć, jaki będzie wpływ zmian klimatu na oceany i odwrotnie.

Obecnie różne dane są przechowywane przez szereg instytucji w Europie. Trudno jest znaleźć dane dotyczące konkretnego parametru dla konkretnego obszaru; skomplikowane jest uzyskanie pozwolenia na wykorzystanie tych danych, a połączenie wzajemnie niekompatybilnych danych z różnych źródeł w spójny obraz zajmuje wiele czasu. Zwiększa to koszty podmiotów prowadzących działalność morską i sprawia, że wiele potencjalnych rodzajów działalności nigdy nie doczeka się realizacji.

Komisja zamierza współpracować z państwami członkowskimi w celu połączenia dostępnych zasobów i mechanizmów, aby udostępnić tę wiedzę z pożytkiem dla przemysłu, organów publicznych, środowisk naukowych i całego społeczeństwa.

- **Kontekst**

Komunikat Komisji z września 2010 r. „Wiedza o morzu 2020” wykazał, że lepsze zarządzanie obserwacjami i danymi morskimi pozwoliłoby znacząco obniżyć koszty działań na morzu, stymulować innowacje i ograniczyć niepewność, jeśli chodzi o stan wód morskich w przyszłości.

W pierwszym zestawie działań przygotowawczych w ramach unijnej zintegrowanej polityki morskiej uruchomiono prototypowe platformy danych zapewniające dostęp do danych morskich przechowywanych przez europejskie organy publiczne. Sześć grup tematycznych – ds. hydrografii, geologii, fizyki, chemii, biologii i siedlisk – stworzyło wspólnie sieć złożoną z 53 podmiotów. Równocześnie w ramach europejskiego programu monitorowania Ziemi (GMES) uruchomiono morski serwis informacyjny wykorzystujący dane satelitarne i dane z badań *in situ*. Państwa członkowskie UE są również aktywne w tej dziedzinie.

- **Dodatkowe informacje:**

Łącze do strony poświęconej Wiedzy o morzu:

http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/marine_knowledge_2020/index_pl.htm

Łącze do konsultacji:

http://ec.europa.eu/dgs/maritimeaffairs_fisheries/consultations/marine-knowledge-2020/index_en.htm

4. PRAWA OBYWATELI I PRZYSZŁOŚĆ EUROPY - Debata na temat przyszłości Europy: Komisja udziela obywatelom głosu w konsultacjach online

Według najnowszych danych udostępnionych przez Komisję do tej pory ponad 5,5 tys. obywateli wzięło udział w jednej z największych w historii UE konsultacji online na temat praw obywatelskich oraz przyszłości Europy. Dnia 9 maja, w Dzień Europy, Komisja Europejska wezwała wszystkich obywateli Unii Europejskiej, by pomogli jej zdefiniować agendę polityczną na najbliższe lata, tym samym kształtując przyszłość Europy. Do dnia 9 września wszyscy Europejczycy mogą podzielić się swoją opinią w kwestiach takich jak: „W jaki sposób według Państwa powinna rozwijać się Unia Europejska w najbliższej przyszłości?”, czy „W jakiej Unii Europejskiej chcieliby Państwo żyć w roku 2020?”.

Jako że Europa staje obliczu istotnych wyzwań, zwłaszcza tych, które są wynikiem kryzysu finansowego i zadłużeniowego, debata polityczna ewoluuje obecnie w kierunku dyskusji wokół bliższej i dalszej przyszłości Europy. Na ostatnim posiedzeniu Rady Europejskiej w czerwcu przywódcy dyskutowali na temat konieczności zapoczątkowania nowego etapu unii gospodarczej i walutowej (UGW). Jednak jakkolwiek dalsza integracja w zakresie polityki gospodarczej i budżetowej musi być zasadna z punktu widzenia obywateli Europy. Dlatego opublikowane dnia 26 czerwca sprawozdanie „czterech przewodniczących” (przewodniczącego Rady Europejskiej, przewodniczącego Komisji Europejskiej, przewodniczącego Eurogrupy oraz prezesa Europejskiego Banku Centralnego) stanowi w szczególności: „Ogólnie mówiąc, ściślejsza integracja w ramach unii gospodarczej i walutowej będzie wymagać silniejszej podstawy demokratycznej i szerokiego poparcia obywateli. Z tego względu zasadnicze znaczenie ma to, by proces prowadzący do urzeczywistnienia tej wizji już na wczesnym etapie opierał się na szeroko zakrojonych konsultacjach i uczestnictwie. Integracja i legitymacja muszą iść w parze”.

Sprawozdanie „czterech przewodniczących”:

http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/crisis/documents/131201_en.pdf

Na wniosek Komisji rok 2013 zostanie ogłoszony Europejskim Rokiem Obywateli. Komisja Europejska pragnie skorzystać z tej okazji, by pozwolić obywatelom współdecydować o

kształcie przyszłej Unii Europejskiej oraz usłyszeć ich propozycje dotyczące przyszłości Europy.

„Trwający kryzys zapoczątkował potrzebną debatę publiczną na temat kierunku, w jakim zmierza Europa. By umocnić unię gospodarczą i walutową oraz odbudować zaufanie i pewność, należy dać obywatelom i przedsiębiorstwom pogląd na to, jak Europa będzie wyglądała w 2020 roku. Cieszę się, że w tym kontekście propozycje dotyczące stworzenia „unii politycznej”, „federacji europejskiej” czy nawet „stanów zjednoczonych Europy” znów są przedmiotem debaty” – powiedziała wiceprzewodnicząca Komisji **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa. „Konsultacje społeczne Komisji są oznaką szczególnego zainteresowania tą debatą. Szczególnie budujący jest fakt, iż większość odpowiedzi nadsyłanych jest przez młodych Europejczyków. Jestem głęboko przekonana, że aby pokonać kryzys, potrzebujemy silniejszej, a nie słabszej Europy. By tak się stało, potrzebujemy aktywnego udziału obywateli. Centralnym elementem wspólnej Europy są przecież prawa, troski i przyszłość jej obywateli. Dlatego właśnie to obywatele powinni przejąć ster w naszej wędrówce ku silniejszej i naprawdę zjednoczonej Europie”.

W konsultacji „Twoje prawa, twoja przyszłość” Komisja również pyta Europejczyków o praktyczne problemy, z jakimi borykają się na co dzień w związku z egzekwowaniem swoich praw jako obywatele UE czy w sytuacjach, kiedy chcą odwołać się do praw podstawowych zagwarantowanych przez prawo UE. Komisja pragnie poznać wszelkie trudności, jakie napotykają Europejczycy, niezależnie od tego, czy dotyczą one podróżowania po Europie i przekraczania granic, głosowania i brania udziału w wyborach czy dokonywania zakupów online. Otrzymane informacje zwrotne zostaną bezpośrednio uwzględnione w programie politycznym Komisji na najbliższe lata i staną się podstawą sprawozdania na temat obywatelstwa UE na rok 2013, które zostanie zaprezentowane dnia 9 maja 2013 roku, podczas kolejnego Dnia Europy.

W ciągu zaledwie trzech miesięcy od rozpoczęcia konsultacji, tj. od 9 maja, wzięło w niej udział ponad 5 tys. osób, wypełniając formularz online. Wśród nich byli obywatele ze wszystkich państw członkowskich (11,3% respondentów to Francuzi, 10,5% – Włosi, 9% – Hiszpanie, 8,9% – Niemcy, a 6,1% – Brytyjczycy; aby dowiedzieć się, ilu respondentów z Polski wzięło udział w konsultacji zob. załącznik).

Krótki kwestionariusz można wypełnić online. Zajmuje to jedynie dziesięć minut. Konsultacje potrwać do dnia 9 września:

http://ec.europa.eu/justice/opinion/your-rights-your-future/index_pl.htm

- **Kontekst**

Dzięki obywatelstwu UE, które nie zastępuje obywatelstwa krajowego, lecz je uzupełnia, wszystkim obywatelom 27 państw członkowskich UE przysługują dodatkowe prawa. Obejmują one prawo do głosowania i kandydowania w wyborach na szczeblu lokalnym i europejskim w państwie zamieszkania w obrębie UE, prawo do ochrony konsularnej za granicą na takich samych warunkach, na jakich przysługuje ono obywatelom danego kraju, oraz prawo petycji do Parlamentu Europejskiego, skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i prawo do udziału w europejskiej inicjatywie obywatelskiej. Dodatkowo każdy mieszkaniec Europy korzysta z praw podstawowych określonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej w każdej sytuacji, w której prawo UE jest stosowane przez instytucje UE lub wdrażane przez władze krajowe.

W [sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE](#) wymieniono 25 konkretnych działań mających na celu usunięcie przeszkód dla obywateli UE w korzystaniu z ich prawa do swobodnego przemieszczania się w UE. Jedno z nich służy pogłębieniu wiedzy obywateli na temat ich statusu jako obywateli UE, ich praw oraz znaczenia tych praw w życiu codziennym. Komisja zaproponowała zatem wyznaczenie roku 2013 Europejskim Rokiem Obywateli oraz organizowanie przez cały ten rok specjalnych imprez poświęconych obywatelstwu UE i politykom związanym z obywatelstwem.

W 2013 r., w trakcie Europejskiego Roku Obywateli, Komisja opublikuje drugie sprawozdanie na temat obywatelstwa UE, które będzie służyć jako plan działania na rzecz całkowitego usunięcia pozostałych przeszkód uniemożliwiających obywatelom UE pełne korzystanie z przysługujących im praw.

- **Informacje dodatkowe**

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa: <http://ec.europa.eu/reding>

Wizja przyszłej Europy według wiceprzewodniczącej Viviane Reding:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/reding/eufuture/index_en.htm

Wizja dalszego rozwoju Karty praw podstawowych UE według wiceprzewodniczącej Viviane Reding: [SPEECH/12/403](#)

Konsultacje społeczne: <http://ec.europa.eu/yourvoice>

Obywatelstwo UE: http://ec.europa.eu/justice/citizen/index_pl.htm

5. ŚRODOWISKO - Nowe przepisy w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pomogą oszczędzać zasoby

W dniu 13 sierpnia 2012 r. wchodzi w życie ulepszone przepisy dotyczące zbiórki i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (zwany w skrócie odpadami WEEE) stanowi jeden z najszybciej rosnących strumieni odpadów, z którym wiążą się duże możliwości, jeśli chodzi o udostępnianie surowców wtórnych na rynku. Regularna zbiórka i odpowiednie przetwarzanie to jeden z zasadniczych warunków umożliwiających recykling takich materiałów jak złoto, srebro, miedź i metale rzadkie, które znajdują się w używanych telewizorach, laptopach i telefonach komórkowych. Nowa dyrektywa stanowi zdecydowany krok naprzód w dziedzinie ochrony środowiska i niewątpliwie pomoże w oszczędnym gospodarowaniu zasobami w Europie.

Komisarz ds. środowiska, **Janez Potočnik**, powiedział: „W obliczu poważnych problemów gospodarczych i wzrostu cen surowców warto propagować oszczędne gospodarowanie zasobami, które łączy korzyści dla środowiska z nowatorskimi metodami pobudzania wzrostu gospodarczego. Trzeba zapewnić nowe możliwości zbiórki odpadów WEEE i poprawić wydajność istniejących rozwiązań. Zachęcam państwa członkowskie do osiągnięcia nowych poziomów docelowych przed upływem formalnego terminu.”

W dyrektywie, która wchodzi w życie 17 sierpnia br., wprowadzono od 2016 r. docelowy poziom zbiórki w wysokości 45 proc. sprzedanego sprzętu elektronicznego. Następnie w ramach drugiego etapu od 2019 r. będzie obowiązywał poziom wynoszący 65 proc. sprzedanego sprzętu lub 85 proc. wytworzonych odpadów WEEE. Państwa członkowskie będą mogły wybrać jedną z tych dwóch równoważnych metod na potrzeby sprawozdawczości. Od 2018 r. ograniczony obecnie zakres dyrektywy ulegnie rozszerzeniu na wszystkie kategorie odpadów WEEE, co zostanie poddane wcześniej ocenie skutków.

Dyrektywa zapewnia państwom członkowskim skuteczniejsze narzędzia zwalczania nielegalnego eksportu odpadów. Nielegalne przemieszczanie odpadów WEEE stanowi poważny problem, zwłaszcza gdy w celu obejścia przepisów UE dotyczących unieszkodliwiania odpadów odbywa się pod pretekstem legalnego przemieszczania używanego sprzętu. Nowa dyrektywa zobowiązuje eksporterów do sprawdzania, czy sprzęt działa, a także do przedstawiania dokumentacji dotyczącej charakteru przemieszczania, które wydaje się niezgodne z prawem.

Ponadto oczekuje się, że harmonizacja krajowych wymogów w zakresie rejestracji i sprawozdawczości zmniejszy obciążenia administracyjne. Wymogi rejestrów państw członkowskich obowiązujące producentów odpadów WEEE będą od tej pory zbliżone.

Obecnie tylko jedna trzecia zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w UE podlega odrębnej zbiórce w ramach udokumentowanego systemu. Obowiązujący docelowy poziom zbiórki w UE wynosi 4 kg odpadów WEEE na osobę, co odpowiada ok. 2 mln ton rocznie, przy czym co roku w UE wytwarza się ok. 10 mln ton odpadów WEEE. Szacuje się, że do 2020 r. ilość wytwarzanych rocznie odpadów WEEE wzrośnie do 12 mln ton. Ostateczny docelowy poziom określony w nowej dyrektywie, czyli aż 85 proc. wszystkich odpadów WEEE, spowoduje, że w 2020 r. odrębną zbiórką w UE będzie objętych ok. 10 mln ton odpadów, czyli mniej więcej 20 kg na osobę.

- **Dalsze działania**

Do dnia 14 lutego 2014 r. państwa członkowskie muszą zmienić obowiązujące prawodawstwo krajowe dotyczące odpadów WEEE i dostosować je do nowej dyrektywy i nowych poziomów docelowych. Konsumenci będą mogli oddawać drobne odpady WEEE w dużych sklepach detalicznych, chyba że wykazana zostanie co najmniej równoważna skuteczność istniejących systemów alternatywnych. W przypadku przemieszczania używanego sprzętu, co do którego można podejrzewać, że stanowi nielegalne przemieszczanie odpadów, po uwzględnieniu dyrektywy w przepisach krajowych stosowana będzie zasada przeniesienia ciężaru dowodu.

Od 2016 r. państwa członkowskie będą zobowiązane dbać o to, by w każdym państwie zbierano 45 proc. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Od 2018 r. zakres dyrektywy obejmie wszystkie kategorie sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Od 2019 r. docelowy poziom zbiórki będzie wynosił 65 proc. sprzedanego sprzętu elektronicznego bądź – jako środek alternatywny – 85 proc. wytworzonych odpadów WEEE. Niektóre państwa członkowskie będą mogły przez pewien czas korzystać z odstępstwa od poziomów docelowych, jeśli uzasadnią to brakiem niezbędnej infrastruktury lub niskim poziomem obrotu sprzętem elektronicznym. Komisja wykorzysta uprawnienia nadane jej w nowej dyrektywie, aby ujednolicić częstotliwość sprawozdań przesyłanych przez producentów do rejestrów krajowych, a także format rejestracji i sprawozdawczości. Komisja dokona przeglądu pewnych zmian przewidzianych w nowej dyrektywie (dotyczących np. jej zakresu), aby określić ewentualne niepożądane skutki tych rozwiązań.

- **Kontekst**

Obowiązująca dyrektywa w sprawie odpadów WEEE (dyrektywa 2002/96/WE) obowiązuje od lutego 2003 r. Przewiduje ona ustanowienie programów zbiórki, w ramach których konsumenci nieodpłatnie oddają odpady WEEE. Służy to ochronie zdrowia ludzkiego i środowiska przed substancjami niebezpiecznymi zawartymi w odpadach WEEE, jak również zapewnia recykling lub ponowne wykorzystanie produktów i materiałów. W grudniu 2008 r. Komisja przedstawiła wniosek w sprawie przekształcenia dyrektywy w sprawie odpadów WEEE, który został następnie zmieniony i przyjęty przez Parlament i Radę.

- **Dodatkowe informacje:**

http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/index_en.htm

6. ŚRODOWISKO - Lepsze informowanie społeczeństwa o ryzyku poważnych awarii

Nowe przepisy, które weszły w życie 13 sierpnia br., sprawiają, że obywatele Unii Europejskiej będą lepiej informowani o poważnych zagrożeniach stwarzanych przez zakłady przemysłowe działające w ich najbliższym otoczeniu. Przepisy te stanowią element przede wszystkim technicznej nowelizacji [dyrektywy Seveso](#), która jest podstawowym narzędziem zarządzania ryzykiem przemysłowym. Celem nowelizacji jest odzwierciedlenie niedawnych zmian w międzynarodowej i europejskiej klasyfikacji chemikaliów. Na mocy dyrektywy państwa członkowskie są zobowiązane do opracowania planów operacyjno-ratowniczych dla obszarów otaczających instalacje przemysłowe, na których terenie znajdują się bardzo duże ilości niebezpiecznych substancji.

Komisarz ds. środowiska Janez Potočnik powiedział: „Seveso III będzie oznaczać lepszą ochronę obywateli i środowiska przez poważnymi awariami. Oznacza także, że obywatele będą lepiej poinformowani i bardziej zaangażowani w decyzje dotyczące planowania i zagospodarowania przestrzennego”.

Oprócz nowelizacji technicznych, odpowiadających zmianom w unijnej klasyfikacji chemikaliów, wprowadza się korzystne dla obywateli zmiany, które obejmują:

- lepszy dostęp obywateli do informacji o ryzykach wynikających z działania pobliskich instalacji przemysłowych oraz o sposobach zachowania się w przypadku awarii, dzięki czemu wzrośnie też poziom zaufania do funkcjonowania tych przedsiębiorstw;
- bardziej efektywne przepisy dotyczące udziału zainteresowanej społeczności w projektach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego związanych z zakładami objętymi przepisami dyrektywy Seveso;
- dostęp do wymiaru sprawiedliwości dla obywateli, którym nie zapewniono odpowiedniego dostępu do informacji ani udziału w procesie decyzyjnym;

- surowsze normy kontroli zakładów w celu zapewnienia skuteczniejszego wdrażania przepisów dotyczących bezpieczeństwa.

Od chwili obecnej informacja publiczna na temat ryzyk musi być udostępniana w formie elektronicznej. Wszystkie zakłady objęte przepisami będą musiały udostępnić informacje o sposobie ogłaszania alarmów oraz o zasadach postępowania ludności w przypadku poważnej awarii. Gdy wydarzy się awaria, właściwe organy będą musiały poinformować o niej wszystkich potencjalnie dotkniętych jej skutkami, a także powiadomić o głównych środkach podjętych w celu opanowania sytuacji. Zmiany prawa o planowaniu przestrzennym obejmą wprowadzenie obowiązku zachowania w planach nowych zakładów i infrastruktury odpowiednich odległości od istniejących obiektów. Zaostrzono wymagania proceduralne odnoszące się do publicznych konsultacji projektów, planów i programów. W toku oceny możliwości wystąpienia poważnych awarii i podejmowania środków zapobiegawczych władze i instytucje będą musiały w większym stopniu uwzględniać potencjalnie zwiększone ryzyko wynikające z bliskości innych obiektów przemysłowych oraz potencjalne reperkusje dla pobliskich instalacji.

- **Dalsze działania**

Państwa członkowskie będą musiały stosować te przepisy od 1 czerwca 2015 r. Ta sama data wyznacza też początek pełnego obowiązywania w Europie przepisów dotyczących nowej klasyfikacji chemikaliów.

- **Kontekst**

Przepisy Seveso dotyczące kontroli zagrożeń poważnymi awariami powstały w 1982 r. Zobowiązują one państwa członkowskie do zapewnienia wprowadzenia strategii zapobiegania poważnym awariom we wszystkich podmiotach objętych dyrektywą. Prowadzący zakłady, na których terenie znajdują się substancje niebezpieczne w ilościach przekraczających określony poziom, muszą regularnie informować podmioty potencjalnie narażone na skutki awarii, przedstawiając raporty o bezpieczeństwie, system zarządzania bezpieczeństwem oraz wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy. Prawo zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia przygotowania planów operacyjno-ratowniczych dla terenów otaczających zakład oraz zaplanowanie działań łagodzących skutki poważnych awarii. Cele te muszą zostać uwzględnione w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Uznaje się, że przepisy Seveso przyczyniły się w znacznym stopniu do ograniczenia prawdopodobieństwa wystąpienia oraz skutków poważnych awarii przemysłowych związanych z substancjami niebezpiecznymi, czego dowodzi dziesięcioprocentowy spadek

zgłoszonych awarii w latach 2000–2008 mimo wzrostu liczby zakładów. To podejście znalazło naśladowców na całym świecie.

Dyrektywa znajduje zastosowanie w odniesieniu do ok. 10 000 stałych zakładów przemysłowych wykorzystujących lub przechowujących znaczne ilości niebezpiecznych substancji, głównie z sektora przemysłu chemicznego, petrochemicznego, magazynowania paliw oraz uszlachetniania metali. W zakresie poziomu kontroli obowiązuje podejście systemowe: im większa ilość niebezpiecznych substancji znajduje się na terenie zakładu, tym bardziej rygorystyczne obowiązują zasady (w zakładach o dużym ryzyku znajdują się większe ilości niż w zakładach o zwiększonym ryzyku i dlatego te pierwsze podlegają ściślejszej kontroli).

W 2008 r. Rada i Parlament Europejski przyjęły rozporządzenie CLP w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin dostosowujące system UE do nowej międzynarodowej klasyfikacji substancji chemicznych NZ (globalnie zharmonizowany system klasyfikacji i oznakowania chemikaliów, GHS). To z kolei spowodowało potrzebę dostosowania dyrektywy Seveso, bowiem jej zakres opiera się na wcześniejszej klasyfikacji chemikaliów, która zostanie uchylona rozporządzeniem CLP z początkiem czerwca 2015 r. Bieżąca nowelizacja była okazją do udoskonalenia innych aspektów dyrektywy, w tym zwłaszcza dotyczących kontroli zakładów oraz informacji publicznej, konsultacji społecznych i dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

7. ŚRODOWISKO - Nowa klasyfikacja medalowa w konkurencji gospodarowania odpadami

Nowe sprawozdanie na temat stanu gospodarki odpadami komunalnymi w państwach członkowskich wskazuje na istnienie alarmujących różnic w UE. W sprawozdaniu oceniono 27 państw członkowskich w oparciu o 18 kryteriów, przyznając flagi w kolorze zielonym, pomarańczowym i czerwonym w obszarach takich jak łączna ilość odpadów poddanych recyklingowi, koszty unieszkodliwiania odpadów oraz naruszenia unijnych przepisów. Powstała w ten sposób tabela wyników stanowi element prowadzonego badania, które pomoże państwom członkowskim poprawić wyniki w dziedzinie gospodarowania odpadami. Na szczycie tabeli uplasowały się: Austria, Belgia, Dania, Niemcy, Niderlandy oraz Szwecja – żadne z tych państw nie otrzymało więcej niż dwie czerwone flagi. Układ w dolnej części tabeli wygląda wręcz odwrotnie – zielone flagi występują tu sporadycznie.

Komisarz ds. środowiska, **Janez Potočnik**, powiedział: „Obraz, jaki wyłania się z tego badania, potwierdza moje silne obawy. Wiele państw członkowskich wciąż składa ogromne

ilości odpadów komunalnych – co stanowi najgorszy wariant gospodarowania odpadami – pomimo istnienia lepszych alternatyw oraz pomimo dostępności funduszy strukturalnych umożliwiających sfinansowanie tych lepszych alternatywnych rozwiązań. Zakopuje się cenne zasoby, traci się potencjalne korzyści gospodarcze, nie tworzy się nowych miejsc pracy w sektorze gospodarowania odpadami, zagrożone jest również ludzkie zdrowie i środowisko naturalne. W obecnych warunkach gospodarczych trudno obronić takie postępowanie”.

Państwa członkowskie, które mają największe zaległości do nadrobienia, to Bułgaria, Cypr, Czechy, Estonia, Grecja, Włochy, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Rumunia i Słowacja. Do stwierdzonych uchybień można zaliczyć nieskuteczną lub nieistniejącą politykę zapobiegania powstawaniu odpadów, brak zachęt do ograniczania składowania odpadów na składowiskach oraz nieodpowiednią infrastrukturę na potrzeby gospodarowania odpadami. Silne uzależnienie od składowania odpadów oznacza, że lepsze alternatywne rozwiązania z zakresu gospodarowania odpadami, takie jak ponowne ich wykorzystanie i recykling, są ciągle niedostatecznie stosowane. Prognoza jest zatem mało optymistyczna.

Dla przeciwwagi, Austria, Belgia, Dania, Niemcy, Niderlandy i Szwecja posiadają kompleksowe systemy zbierania odpadów i na składowiskach składują mniej niż 5 proc. swoich odpadów. Państwa te posiadają dobrze rozwinięte systemy recyklingu, wystarczającą zdolność przetwarzania odpadów oraz osiągają dobre wyniki w gospodarowaniu odpadami ulegającymi biodegradacji. W ramach swojej polityki gospodarowania odpadami wyróżnione państwa zwykle z dużym powodzeniem łączą instrumenty prawne, administracyjne i gospodarcze.

Szereg państw członkowskich dokonało szybkich postępów, odchodząc od składowania odpadów i doprowadzając do ich niemal całkowitego wyeliminowania. Nawet jednak państwa osiągające najlepsze wyniki na tym polu stoją w obliczu szeregu wyzwań, takich jak konieczność intensyfikacji działań służących zapobieganiu powstawania odpadów oraz zagospodarowanie nadmiaru mocy przerobowych sektora spalania odpadów, co może ograniczyć recykling i oznaczać konieczność importowania odpadów, aby wykorzystać moce spalarni.

- **Dalsze działania**

Komisja wykorzysta wspomniane sprawozdanie do przygotowania planów działania dla dziesięciu państw członkowskich o najgorszych wynikach. Plany te będą przedmiotem rozmów z organami krajowymi na dwustronnych seminariach jesienią bieżącego roku, z których pierwsze odbędzie się w Pradze w dniu 19 września. Plany działania pomogą upowszechnić najlepsze praktyki oraz zawierać będą dostosowane do sytuacji konkretnego państwa zalecenia

na temat sposobów usprawnienia gospodarowania odpadami z wykorzystaniem narzędzi gospodarczych, prawnych i administracyjnych oraz unijnych funduszy strukturalnych.

Komisja zamierza wykorzystywać unijne fundusze strukturalne, kładąc większy nacisk na realizację celów unijnej polityki w zakresie gospodarowania odpadami. Proponowane wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 zapewnią inwestowanie unijnych środków w projekty z zakresu gospodarowania odpadami tylko wtedy, gdy zostały wcześniej spełnione pewne warunki, m.in. gdy opracowano już plany gospodarowania odpadami zgodnie z dyrektywą ramową w sprawie odpadów oraz hierarchią postępowania z odpadami, w których na pierwszym miejscu stawia się zapobieganie powstawaniu odpadów, ich ponowne wykorzystanie i recykling, a dopiero na dalszym miejscu – ich spalanie z odzyskiwaniem energii i w których składowanie lub spalanie odpadów bez odzyskiwania energii stanowi ostateczność.

- **Kontekst**

W niedawnym badaniu przeprowadzonym na zlecenie Komisji oszacowano, że pełne wdrożenie unijnych przepisów dotyczących odpadów przyniosłoby oszczędności rzędu 72 mld euro rocznie, zwiększyło roczne obroty unijnego sektora gospodarki odpadami i recyklingu o 42 mld euro oraz stworzyło 400 tys. miejsc pracy do 2020 r.

- **Dodatkowe informacje:**

Sprawozdanie z oceny stanu gospodarki odpadami w państwach członkowskich:

http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/Screening_report.pdf (tabela wyników w kolorze znajduje się na str. 41)

Dalsze badania poświęcone odpadom:

<http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/index.htm> oraz

Centrum danych środowiskowych na temat odpadów, Eurostat:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/introduction>

Strony internetowe Komisji poświęcone gospodarowaniu odpadami:

<http://ec.europa.eu/environment/waste/index.htm>

8. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - Komisja z zadowoleniem przyjmuje plany poprawienia sytuacji obywateli, którzy nabyli nieruchomości na wybrzeżu Hiszpanii

Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości z zadowoleniem przyjęła w dniu 3 sierpnia br. zapowiedź Hiszpanii o zamiarze zwiększenia pewności prawnej dla właścicieli nieruchomości usytuowanych wzdłuż

wybrzeża Hiszpanii, którzy ucierpieli w związku z ustawą o strefie przybrzeżnej. Ustawa ta (Ley de Costas) ma na celu ochronę lokalnych siedlisk przyrodniczych poprzez ustanowienie wzdłuż całego wybrzeża strefy będącej domeną publiczną. Właściciele domów położonych na tym obszarze twierdzą jednak, że ustawa i sposób, w jaki jest ona egzekwowana, naruszają ich prawa. Wiele z osób poszkodowanych w związku z ustawą o strefie przybrzeżnej to obywatele europejscy, którzy skorzystali z prawa do swobodnego przemieszczania się i zainwestowali swoje oszczędności w nieruchomości w Hiszpanii.

Komisja Europejska poruszała tę kwestię wielokrotnie w kontaktach z władzami hiszpańskimi, po tym jak otrzymała liczne skargi zarówno od obywateli hiszpańskich, jak i obywateli innych państw UE. Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego zorganizowała specjalne przesłuchanie poświęcone tej kwestii i wezwała władze hiszpańskie do rewizji Ley de Costas.

Hiszpania proponuje teraz nowelizację ustawy, aby zapewnić skuteczną ochronę środowiska naturalnego w strefie przybrzeżnej, a równocześnie zagwarantować większą pewność prawną właścicielom domów i promować rozwój działalności gospodarczej i innego rodzaju działalności, takiej jak rekreacja i turystyka.

„Rząd hiszpański postępuje słusznie, chroniąc piękne wybrzeże swojego kraju i gorąco popieram jego obecne starania w tym względzie, które równocześnie mają doprowadzić do zwiększenia pewności prawnej i sprawiedliwości proceduralnej dla obywateli posiadających nieruchomości na wybrzeżu Hiszpanii lub rozważających taki zakup. Wstępny projekt ustawy udostępniony zostanie online w ciągu najbliższych tygodni i wzywam wszystkich zainteresowanych tą kwestią – właścicieli i potencjalnych właścicieli nieruchomości w Hiszpanii – do przyjrzenia się proponowanym zmianom i przedstawiania wszelkich uwag”, stwierdziła wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości. „Nowa ustawa ma na celu zwiększenie pewności prawnej dla obywateli i przedsiębiorstw europejskich, a tym samym podniesienie poziomu ich zaufania przy dokonywaniu inwestycji w zagranicznym otoczeniu regulacyjnym. Jest to dobra wiadomość dla obywateli, ale także dla gospodarki hiszpańskiej.”

- **Kontekst**

Projekt ustawy przewiduje przedłużenie okresu istniejących koncesji na użytkowanie nieruchomości znajdujących się w strefie chronionej (domena publiczna) z 30 do 75 lat. Ustawa przewiduje również możliwość sprzedaży udziałów w nieruchomościach (pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody) oraz renowacji budynków znajdujących się w tej strefie, o ile nie oznaczają one zmian pod względem wolumenu, wysokości lub powierzchni nieruchomości. Administracja publiczna będzie także zobowiązana zarejestrować ostateczny i

tymczasowy przebieg linii demarkacyjnej w rejestrze nieruchomości, tak aby nabywcy dysponowali informacjami, czy nieruchomość znajduje się w strefie chronionej oraz na temat dokładnego umiejscowienia i zakresu tej strefy. Przebieg linii demarkacyjnej zostanie również opublikowany na stronie hiszpańskiego ministerstwa środowiska.

Poszkodowanymi w wyniku hiszpańskiej ustawy o strefie przybrzeżnej są zarówno obywatele Hiszpanii, jak i innych państw członkowskich UE, posiadający nieruchomości na wybrzeżu Hiszpanii.

Około 2,3 mln mieszkańców Hiszpanii, czyli 5% jej ludności, to obywatele innych państw UE. Należy do nich około 367 tys. Brytyjczyków, 238 tys. Niemców, 225 tys. Francuzów, 99 tys. Włochów, 52 tys. Holendrów oraz 17 tys. Irlandczyków.

Od 2010 r., w serii pism i w ramach spotkań na szczeblu technicznym, wiceprzewodnicząca Viviane Reding regularnie poruszała tę kwestię, aby zwrócić uwagę władz hiszpańskich na sytuację poszkodowanych obywateli UE.

Dnia 13 lipca 2012 r. rząd hiszpański przyjął wstępny projekt ustawy zmieniającej ustawę o strefie przybrzeżnej z 1988 r. Streszczenie projektu w języku angielskim dostępne jest już na stronie internetowej hiszpańskiego ministerstwa środowiska:

<http://www.magrama.gob.es/en/costas/temas/anteproyecto.aspx>

Obywatele mogą przesyłać swoje uwagi na temat projektu na adres

informacionmma@magrama.es.

- **Informacje dodatkowe**

Portal informacyjny Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości:

http://ec.europa.eu/justice/newsroom/index_en.htm

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości: <http://ec.europa.eu/reding>

9. SPRAWY INSTYTUCJONALNE - Liczba wniosków o udostępnienie dokumentów Komisji wzrasta dziesiąty rok z rzędu

Zgodnie z opublikowanym w dniu 3 sierpnia 2012 r. najnowszym rocznym sprawozdaniem na temat publicznego dostępu do dokumentów 2011 r. złożono 6 447 wniosków o udostępnienie dokumentów Komisji. W 2010 r. wniosków takich złożono 6 361, a w 2001 r., kiedy to obowiązujące obecnie przepisy weszły w życie, zaledwie 450.

Dość nieznaczny wzrost liczby wniosków w porównaniu z poprzednimi latami wskazuje, że napływ zapytań zaczyna się stabilizować, być może ze względu na fakt, że prawo dostępu do dokumentów mocno zakorzeniło się w świadomości społecznej. Innym czynnikiem może być ciągle rosnący zakres stałych publicznych rejestrów dokumentów Komisji, co powoduje, że doraźne wnioski stają się mniej potrzebne. W 2011 r. do publicznego rejestru dodano 19 956 nowych dokumentów, co oznacza 7-proc. wzrost w stosunku do 18 661 dokumentów wprowadzonych do rejestru w 2010 r.

Wiceprzewodniczący Komisji **Maroš Šefčovič** oświadczył: „Komisja przoduje pośród instytucji UE pod względem rozpatrywanych wniosków o udostępnienie dokumentów i, tak jak w ubiegłym roku, dostęp taki został przyznany w ponad czterech na pięć przypadków. Chcemy zapewnić jak największą otwartość i przejrzystość i daliśmy wyraz takiemu podejściu, uruchamiając w czerwcu ubiegłego roku portal dotyczący przejrzystości.”

W 2011 r. podatki i unia celna wyprzedziły konkurencję w rankingu dziedzin polityki, których dotyczy największa liczba wniosków. Największy odsetek wniosków pochodził z Belgii (21,42%). Na drugim miejscu z odsetkiem 12,37% wniosków znalazły się Włochy, a zaraz po nich Niemcy (12,27%).

W pewnych konkretnych przypadkach określonych przepisami (rozporządzenie (WE) nr 1049/2001) Komisja może odmówić dostarczenia dokumentu. Tak jak w poprzednich latach, najczęstszym powodem odmowy była ochrona celu kontroli, dochodzenia lub audytu.

Jest to spowodowane faktem, że wiele wniosków dotyczy raczej specyficznych interesów prywatnych, a nie ogólnego interesu publicznego. Skarżący w postępowaniach w sprawie naruszenia prawa, konkurencji i domniemane ofiary antykonkurencyjnego zachowania występują o interesujące ich dokumenty, które często jednak nie mogą zostać upublicznione, spowodowałoby to bowiem naruszenie nadrzędnego uzasadnionego interesu.

Sprawozdanie w sprawie dostępu do dokumentów za rok 2011:

http://ec.europa.eu/transparency/access_documents/docs/com_2012_429_en.pdf

Portal dotyczący przejrzystości, zawierający informacje o dostępie do dokumentów:

http://ec.europa.eu/transparency/index_pl.htm

10. RYBOŁÓWSTWO - Komisja określa odliczenia od kwot połowowych na 2012 r.

Komisja Europejska zapowiedziała w dniu 1 sierpnia br. odliczenia od kwot połowowych na 2012 r. dla państw członkowskich, które przekroczyły kwoty w 2011 r. Dzięki odliczeniom

Komisja może szybko zareagować na szkody wyrządzone stadom przełowionym w roku poprzednim i zapewnić zrównoważone wykorzystanie wspólnych zasobów rybołówstwa przez wszystkie państwa członkowskie. W tym roku po raz pierwszy dla państw członkowskich, które wielokrotnie przeławiały to samo stado (w 2009, 2010 i 2011 r.) odliczenia zwiększono o 50 proc.

Maria Damanaki, komisarz ds. gospodarki morskiej i rybołówstwa, stwierdziła: „Nikt nie powinien łudzić się, że przeławianie będzie tolerowane. Obowiązujące przepisy powinny dotyczyć wszystkich, w sposób systematyczny i profesjonalny. Odliczenia pomogą w osiągnięciu głównego celu wspólnej polityki rybołówstwa: długoterminowej stabilności europejskich zasobów rybołówstwa.”

Odliczenia nalicza się według publicznych wytycznych o ogólnym zastosowaniu w odniesieniu do przełowionych stad. To właśnie jest celem przyjętego rozporządzenia. Jeśli jednak państwo członkowskie nie ma dostępnych kwot dotyczących przełowionego stada, odpowiednią ilość można odliczyć od kwoty dla innego stada w tym samym obszarze geograficznym, z uwzględnieniem konieczności unikania odrzutów (wyrzucania wartościowych ryb) w połowach wielogatunkowych. W drugiej połowie bieżącego roku Komisja przedstawi rozporządzenie dotyczące odliczeń z innych stad, po konsultacjach z zainteresowanymi państwami członkowskimi.

- **Kontekst**

Podstawę prawną odliczeń stanowi rozporządzenie (WE) nr 1224/2009. Nakazuje ono Komisji wprowadzanie odliczeń od przyszłych kwot państw członkowskich, które przełowiły stada. Stosuje się pewne mnożniki określone w art. 105 ust. 2 i 3 rozporządzenia w celu zapewnienia trwałości stad.

- **Dodatkowe informacje:**

Obszary połowowe w UE:

http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/publications/cfp_factsheets/fishing_areas_pl.pdf

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.